UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, & ecclesiasticorum doctorum scriptis ...

Venetiis, 1579

De anno lunari, & quot dies continet. cap. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Visual Library

Vñ apl's. Redimentes tp̄s, qm̄ dies mali ſunt: ⁊ e contrario ſunt
boni: alij ęgyptiaci, de quibus p̄miſſum eſt: Eſt ēt dies ſalutis: in
quo dñs venit ad ſaluandum: Eſt ēt dies iudicij: in quo dñs ve=
niet ad iudicandū: qui erit bonis dies lętitię, malis aūt calami
tatis ⁊ miſerię. Momentū vero eſt minimū atq; anguſtū tp̄s a
motu ſyderū dictū: eſt. n. extremitas horę in breuibus interual=
lis cum aliquid ſibi cedit atq; ſuccedit, ſm̄ Iſido. Hora grę̄cū
nomen ē, ⁊ terminū latine ſonat: eſt. n. finis tp̄is. Quot autē ho=
ras continet dies naturalis dictū eſt in principio huius partis.

¶ Tractatus ſecundę partis, tractantis de anno lunari.

¶ Quid ſit annus lunaris, ⁊ quot dies contineat. Cap. 1.

Annus lunaris dr̄ tribus modis: Primo mō, annus lu
naris eſt ſpatiū, quo luna circuit totū zodiacū: qḋ fa
cit in 29. diebus ⁊ 12. horis. Secūdo mō, dr̄ annus lu=
naris ſpatiū, quo luna circuit ſolē ab vna aſcenſione
vſq; ad aliā, ⁊ hoc facit in 29. diebus, ⁊ 12. horis. Nā cū luna ſe=
parat̄ a ſole ad peragrandū zodiacū, ⁊ poſtea reuertit̄ ad eun=
dē punctū, in quo dimiſerat ſolē, non inuenit illū ibi: q2 ſol iam
tm̄ p̄ceſſit ſuo motu, q̄ luna laborat recurrere ad eū, ſiue attin=
gere ipſum duobus dieb. ⁊ tribus horis. Tertio, dr̄ annus luna=
ris ſpatiū duodecim lunationū in anno cōi, ⁊ tredeciꝫ in embo
liſmali: de quibus infra dicet̄. cum ergo lunatio q̄libet ꝯſtet 29.
diebus ⁊ 12. horis: q2 non curat eccl'a de minutis: ex 12. horis p̄=
cedentis lunationis, ⁊ ex 12. ſequentis conſtituitur vna dies na
turalis: quę ſemper lunationi p̄cedenti attribuitur, ita q̄ luna=
tio p̄cedentis mēſis ſemper habeat 30. dies, ⁊ ſequentis 29. niſi
ſit aliud pp̄ biſſextū, vel emboliſmū, vel ſaltum lunę. vnde verſ.

Luna paris menſis nunquam triceſima fiet. Impar triceno
nunquam ſine fine carebit. Tpe biſſexti febri luna triceſima eſt.
Nam iulij luna tunc eſt viceſimanona. Menſis par dr̄: quia
numerando a ianuario per ordinē cadit in numeruꝫ parem, vt
februarius, aprilis, iunius, auguſtus, october, december, quoruꝫ
lunatio ſemper eſt 29. dierum, excepto februario, cuius lunatio
eſt 30. quando eſt biſſextus. Impar vero eſt, quando cadit in nu
merum imparem, vt ianuarius, ⁊ martius, maius, iulius, ſeptē=
ber ⁊ nouember, quorū lunatio ſemper eſt 30. dierū: excepto iu=
lio, qui in vltimo anno cycli lunaris propter ſaltum lunę habet

iſſi 29. Ex his aūt 12. lunationibus ↄſtituuntur trecenti qnquaginta quatuor dies in anno lunari, ⁊ ſic annus lunaris in 11. diebus exceditur a ſolari: ex quo exceſſu oīs varietas etatis lune ↄſurgit: ita ꝙ vbicunqꝫ fuerit luna prima in primo anno, fit in ſcđo 11. pp quam varietatē duoꝝ numeroꝝ genera ſunt inuenta, regulares vcꝫ, ⁊ epacte, de quibus breuiter videamus.

De regularibus lunaribus. Cap. 2.

Nunc videamus de regularibus. Et quidē regularis lunaris eſt numerus inuariabilis datus mēſi ad inueniendū lunā in calen. menſiū ſingulorū. Sūt aūt ortū regulares ab illis quinqꝫ diebus, q̄ ſupſunt in anno ſolari ſupra 360. dies. vñ quinque rłares dati ſunt ſeptēbri, a quo annus lunaris ſumit initiū. Rłares vero alioꝝ menſiū ſic formantur. Junge rłares menſis cū diebus eius: ⁊ ab illa ſumma ſubtrahe lunationē eius: ⁊ reſiduū qđ remāſerit, erit rłaris illius mēſis: v.g. Septēber hꝫ quinque rłares: ⁊ dies eius ſunt 30. qui ↄiuncti rłaribus conſtituunt 35. ⁊ lunatio ſeptēbris eſt triceſima: qua ſubtracta remanent 5. q̄ ſunt rłares ſequētis mēſis. ſ. octobris: ⁊ ſic de alijs vſqꝫ ad ſeptēbrē. Nā egyptij ſuū annū incipiūt a ſeptēbri: ⁊ ideo nos annū lunarē incipimus a ſeptēbri. De rłaribus tradit̄ iſte verſus

Dic. e. g. bis i. k. bis: poſt manet ordo q. d.

Dic e. bis: q̄ eſt quinta in alphabeto. i. primis duob. menſib. anni lunaris dant̄ quinqꝫ ꝓ rłaribus. Item dic bis g. q̄ eſt 7. in alphabeto. i. tertius ⁊ quartus mēſis hñt ſeptē ꝓ rłaribus. Item dic bis. i. que eſt nona in alphabeto. i. quintus ⁊ ſeptimus mēſis hñt 19. pro regularibus. Item dic bis k. q̄ eſt 10. in alphabeto. i. ſextus ⁊ octauus mēſis hñt 10. ꝓ regularib. Et nota ꝙ fit tranſitus de quinto ad ſeptimū, ⁊ de ſexto ad octauū: vt pꝫ in formando ipſos regulares: quia Januarius ⁊ martius 9. ⁊ februarius ⁊ aprilis 10. habent: ſed poſt manet ordo. i. maius 11. Junius 12. Julius 13. Auguſtus 14. habent.

De Epacta. Cap. 3.

Sequitur de Epacta. Eſt aūt epacta numer⁹ variabilis datus anno ad inueniēdū lunā in cal. cuiuſlibet menſis: ⁊ dī epacta ab epi, ꝙ eſt ſupra, ⁊ aucta, q̄ eſt ſupercreſcētia, anni lunaris a ſolari. Ideoque annus primus cycli lunaris nullam hꝫ epactā, q̄ null⁹ ann⁹ ꝑceſſit a quo 11. accepiſſet. Sc̄ōs vero hꝫ 11. ꝓ epacta: q̄ epacta orit̄ ab illis 11. diebus, q̄bus annus lunaris exce-